

TUAIRIM ÓN mBANC CEANNAIS EORPACH
an 27 Meitheamh 2024
ar dréacht-dlí maidir le rochtain ar airgead tirim
(CON/2024/22)

Réamhrá agus bunús dlí

An 30 Bealtaine 2024, fuair an Banc Ceannais Eorpach (BCE) iarraidh ó Aire Airgeadais na hÉireann (dá ngairtear an 'Aire' anseo feasta) ar thuairim maidir leis an mBille um Sheirbhísí Airgeadais (Forálacha maidir le Rochtain ar Sheirbhísí Airgid Thirim) 2024 (dá ngairtear an 'dréacht-dlí' anseo feasta).

Tá inniúlacht BCE tuairim a thabhairt bunaithe ar Airteagail 127(4) agus 282(5) den Chonradh ar Fheidhmiú an Aontais Eorpaigh agus ar an gcéad, dara agus tríú fleasc d'Airteagal 2(1) de Chinneadh 98/415/CE ón gComhairle,¹ ós rud é go mbaineann an dréacht-dlí le cúrsaí airgeadra, modhanna íocaíochta agus le Banc Ceannais na hÉireann (Central Bank of Ireland, CBI). I gcomhréir leis an gcéad abairt d'Airteagal 17.5 de Rialacha Nós Imeachta an Bhainc Ceannais Eorpaigh, tá an Chomhairle Rialaithe tar éis an tuairim seo a ghlacadh.

1. Cuspóir na ndr éacht-dlí

1.1 Is é príomhchuspóir an dréacht-dlí rochtain leanúnach leordhóthanach agus éifeachtach ar an mbonneagar airgid thirim in Éirinn a chinntiú. Cuspóir breise de chuid an dréacht-dlí is ea oibreoirí uathmheaisín bainc (UMBanna), lena n-áirítear soláthraithe UMBanna, agus cuideachtaí airgid thirim faoi bhealach (cash-in-transit, CIT) a thabhairt laistigh d'ímlíne rialála CBI. Sa dréacht-dlí, sainmhínítear an téarma 'bonneagar airgid' mar UMBanna agus pointí seirbhíse airgid². Sainmhínítear 'pointe seirbhíse airgid' mar shuíomh ina soláthraítear seirbhísí airgid thirim, amhail lóisteálacha, aistarraingtí agus cúnaimh pearsanta maidir leis na seirbhísí sin, le linn gnáthuaireanta gnó³.

1.2 Mar a tugadh faoi deara san iarraidh ar chomhairliúchán, tá ról tábhachtach ag airgead tirim do dhaoine de gach aois, go háirithe mar uirlis bhuiséadach ríthábhachtach dóibh siúd ar ioncam seasta agus ar ioncam níos ísle, agus tugann sé deis do dhaoine aonair a gcuid airgeadais a rialú agus a neamhspleáchas airgeadais a choinneáil. Chomh maith lena chinntiú go bhfuil rochtain leordhóthanach agus éifeachtach ag daoine aonair ar airgead tirim, cuspóir eile den dréacht-dlí is ea

¹ Cinneadh 98/415/CE ón gComhairle an 29 Meitheamh 1998 maidir le dul i gcomhairle leis an mBanc Ceannais Eorpach ag údarais náisiúnta maidir le dréachtfhorálacha reachtacha (IO L 189, 3.7.1998, lch. 42).

² Roinn 2 de na dréacht-dlí.

³ Roinn 2 de na dréacht-dlí.

a chinntiú go bhfuil rochtain leordhóthanach ag fiontair bheaga agus mheánmhéide (FBManna) ar phointí seirbhíse airgid, áit ar féidir nótaí bainc agus monaí a thaisceadh agus a aistarraingt, agus ar an gcaoi sin a chinntiú go mbeidh miondíoltóirí in ann glacadh le hairgead tirim.

- 1.3 Leis an dréacht-dlí, ceanglaítear ar an Aire, i gcomhairle le CBI, critéir a shonrú chun rochtain leordhóthanach agus éifeachtach ar airgead tirim a áirithiú i ndáil le gach réigiún NUTS 3 in Éirinn (dá ngairtear ‘na critéir maidir le rochtain ar airgead tirim’ anseo feasta). Is iad réigiúin NUTS 3 na réigiúin sin a bunaíodh chun críocha staidrimh⁴. Tá ocht réigiún NUTS 3 in Éirinn⁵. Ceanglaítear ar an Aire na critéir rochtana ar airgead tirim a shonrú maidir leis na nithe seo a leanas: (i) an céatadán den daonra i réigiún NUTS 3 ba cheart a bheith laistigh de gha sonraithe idir 5 km agus 10 km de UMB agus, ar leithligh, de phointe seirbhíse airgid thirim⁶; (ii) an líon íosta UMBanna in aghaidh 100 000 duine i ngach réigiún NUTS 3; agus (iii) an t-íoslíon UMBanna atá ar fáil lasmuigh de ghnáthuaireanta gnó in aghaidh 100 000 duine i ngach réigiún NUTS 3⁷. Agus na critéir maidir le rochtain ar airgead tirim á socrú, ní mór don Aire a chur san áireamh (a) an gá atá lena áirithiú go leanfar de rochtain leordhóthanach agus éifeachtach ar airgead tirim a sholáthar do dhaoine aonair agus do FBManna⁸, agus (b) i gcás an chéad ordaithe aireachta, an leibhéal rochtana ar an mbonneagar airgid thirim atá ar fáil do dhaoine aonair agus do FBManna amhail an 31 Nollaig 2022, agus coigeartú á dhéanamh maidir le himeacht dhá bhanc ó mhargadh na hÉireann: Ulster Bank Ireland DAC and KBC Bank Ireland plc⁹.
- 1.4 Ceanglaítear ar an Aire dul i gcomhairle leis an CBI sula socraíonn sé an rochtain ar chritéir airgid thirim. Maidir leis an gcomhairliúchán le CBI a bhaineann go sonrach le critéir (iii), tá ábhar an chomhairliúcháin sin leagtha amach sa dréacht-dlí¹⁰. Ina theannta sin, tá sé d’oibleagáid ar CBI, tráth nach déanaí ná 9 mí tar éis imeachtaí sonraithe áirithe mar a leagtar amach sa dréacht-dlí, athbhreithniú a dhéanamh ar an rochtain ar chritéir airgid thirim agus tuarascáil a chur faoi bhráid an Aire maidir lena thorthaí, a chonclúidí agus aon mholtaí chun leasú a dhéanamh ar an rochtain ar chritéir airgid thirim¹¹.
- 1.5 Ní mór d’eintitis ainmnithe an rochtain ar na critéir maidir le hairgead tirim, arna leagan síos ag an Aire i ndáil le gach réigiún NUTS 3, a chomhlíonadh faoin dréacht-dlí. Is institiúidí creidmheasa iad eintitis ainmnithe a chomhlíonann coinníollacha áirithe mar atá leagtha amach sa dréacht-dlí. Comhlíontar na coinníollacha sin i gcás ina sealbhaíonn institiúid creidmheasa, le haghaidh dhá ráithe as a chéile, (i) sciar céatadán de chuntais reatha in Éirinn de líon iomlán na gcuntas sin atá i seilbh institiúidí creidmheasa in Éirinn (an ‘sciar forordaithe sa chuntas reatha’ anseo feasta), agus

4 Mar a leagtar amach in Iarscríbhinn I a ghabhann le Rialachán (CE) Uimh. 1059/2003 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Bealtaine 2003 maidir le haicmiú coiteann d’aonaid chríochacha ar mhaithe le staidreamh (NUTS) a bhunú (IO L 154, 21.6.2003, lch. 1).

5 An Teorainn, an tIarlthar, an tIarlthar Láir, an tOirdheisceart, an tIardheisceart, Baile Átha Cliath, an tOirthear Láir, Lár na Tíre.

6 Mar a shainmhínítear i roinn 2 den dréacht-dlí.

7 Roinn 6(1) de na dréacht-dlí.

8 Mar a shainmhínítear i roinn 2 den dréacht-dlí.

9 Alt 6(1)(a) agus 6(1)(b) den dréacht-dlí.

10 Roinn 6(2) de na dréacht-dlí.

11 Roinn 6(3) go dtí (7) den dréacht-dlí.

- (ii) sciar céatadán de thaiscí teaghlaigh in Éirinn de luach iomlán na dtaiscí sin atá i seilbh institiúidí creidmheasa in Éirinn (an 'sciar forordaithe ó thaiscí teaghlaigh' anseo feasta).¹²
- 1.6 I ndáil leis sin, tá sé de chumhacht ag an Aire céatadán na scaireanna forordaithe a shocrú a¹³ mbeidh institiúid creidmheasa ina heintiteas ainmnithe os a chionn, tar éis dul i gcomhairle leis an CBI. Ní mór an sciar forordaithe sa chuntas reatha agus an sciar forordaithe taisce teaghlaigh araon a shocrú idir 5 % agus 15 % faoi seach¹⁴. Tá CBI freagrach as fógra a thabhairt d'institiúid creidmheasa gur eintiteas ainmnithe í an institiúid creidmheasa chun críocha an dréacht-dlí i gcás ina gcomhlíonann sí na critéir ábhartha. I gcás inar cuid den ghrúpa céanna cuideachtaí dhá institiúid chreidmheasa nó níos mó agus nach mó gach cuideachta ná ceachtar de na scaireanna forordaithe ar bhonn aonair, breithnítear a scaireanna forordaithe faoi seach i gcomhiomlán. I gcás inar mó na méideanna comhiomlána sin ná na méideanna forordaithe arna socrú ag an Aire, is é an t-eintiteas ainmnithe an foras creidmheasa ag a bhfuil an sciar is mó nó an sciar is mó de thaiscí teaghlaigh.¹⁵ Mar a tugadh faoi deara san iarraidh ar chomhairliúchán, táthar ag súil go gcomhlíonfaidh na trí phríomhbhanc mhiondíola atá ag feidhmiú in Éirinn na critéir sin ar dtús agus, dá bhrí sin, go mbeidh siad freagrach as an rochtain ar airgead tirim a choinneáil i ngach réigiún NUTS 3.
- 1.7 Leis an dréacht-dlí, tugtar oibreoirí UMB¹⁶, lena n-áirítear soláthraithe UMB¹⁷, agus soláthraithe CIT, laistigh d'ímlíne rialála CBI.
- 1.8 Ar an gcéad dul síos, faoin dréacht-dlí, ní mór d'implonaitheoirí UMB agus do sholáthraithe CIT clárú le CBI, a choinneoidh cláir ar leith d'implonaitheoirí UMB agus de sholáthraithe CIT ar bun ansin, ar féidir leis an bpobal rochtain a fháil orthu.¹⁸ Tá sé de chumhacht ag CBI iarratais ar chlárú a dheonú nó a dhiúltú, coinníollacha a fhorchur ar sholáthraithe CIT tráth a dheonaítear iarratas ar chlárú, clárúcháin den sórt sin a leasú nó a chúlghairm, nó ordú a thabhairt do shealbhóir an chlárúcháin gan gnó a dhéanamh seachas mar a ordáítear¹⁹. Is cion é faoin dréacht-dlí gnó imlonnaitheora UMB nó soláthraí CIT a dhéanamh gan a bheith cláraithe, nó coinneáil ort féin mar sin, agus is cion é gan aon choinníoll clárúcháin a chomhlíonadh²⁰.
- 1.9 Ar an dara dul síos, féadfaidh CBI rialacháin a dhréachtú lena bhforordófar ceanglais d'oibreoirí UMB. Ní mór dó dul i gcomhairle leis an Aire maidir leis na rialacháin sin sula nglacfar iad²¹. Baineann na ceanglais a fhéadfaidh CBI a fhorordú le (i) ceanglais maidir le fógra a thabhairt a bhaineann le (a) athruithe ar ghnó oibreoirí UMB a athraíonn go hábhartha raon feidhme na seirbhíse atá á soláthar, (b) athrú úinéireachta, (c) dúnadh aon UMBanna in imthosca nach bhfuil neart ag oibreoir

12 Roinn 11(1), 11(2), 11(3), agus 11(5) den dréacht-dlí.

13 Mar a shainmhínítear i roinn 2 den dréacht-dlí.

14 Roinn 11(5) de na dréacht-dlí.

15 Roinn 11(4).

16 I Roinn 2 den dréacht-dlí sainmhínítear oibreoir UMB mar (a) imlonnaitheoir UMB, nó (b) soláthraí seirbhísí íocaíochta ar leis UMB amháin nó níos mó agus a oibríonn UMB amháin nó níos mó.

17 Sainmhínítear imlonnaitheoir UMB i Roinn 2 den dréacht-dlí mar dhuine (a) a sholáthraíonn seirbhísí aistarraingthe airgid ó UMB amháin nó níos mó (i) a oibríonn an duine, nó (ii) a sholáthraítear do dhaoine eile a stocálann UMBanna nó UMBanna a sholáthraítear amhlaidh le nótaí bainc; (b) nach sealbhaíonn sé cuntais íocaíochta; agus (c) nach soláthraíonn seirbhísí íocaíochta áirithe a shonraítear sa dréacht-dlí.

18 Roinn 15 agus 16 den dréacht-dlí.

19 Roinn 19, 20, 22, 25, 26 agus 27 den dréacht-dlí.

20 Roinn 15(4) agus 24 den dréacht-dlí.

21 Roinn 32 den dréacht-dlí.

UMB orthu, agus (ii) na caighdeáin seirbhíse iomchuí ba cheart a bhaint amach²². Is cion é ag oibreoir UMB gan na ceanglais fhorordaithe a chomhlíonadh²³. Maidir le táillí rochtana UMB, tugtar de chumhacht don Aire leis an dréacht-dlí rialacháin a dhréachtú maidir le táillí rochtana UMB, ar UMBanna a úsáideann daoine aonair agus FBManna, a ghearrann oibreoir UMB nach soláthraí an chuntais ábhartha é óna n-aistarraingítear an t-airgead tirim²⁴. Féadfaidh an tAire, i gcomhairle leis an CBI, rialacháin a dhéanamh lena dtoirmiscfear táillí rochtana a ghearradh, nó lena bhforordófar an táille uasta rochtana is féidir a ghearradh²⁵. Rialaítear gnáthmhuirir bhainc ar leithligh²⁶ agus ní dhéanann na rialacháin sin difear dóibh.

- 1.10 Leagtar síos sa dréacht-dlí oibleagáidí, freagrachtaí agus cumhachtaí éagsúla maidir leis an CBI. De bhun iarratais ón Aire, ceanglaítear ar CBI faisnéis a bhaineann leis an mbonneagar airgid a bhailiú agus a fhoilsiú²⁷. Féadfaidh CBI cinneadh a dhéanamh go bhfuil, nó gur dócha le réasún go mbeidh, easnamh ar an rochtain ar bhonneagar airgid i réigiún NUTS 3 do dhaoine aonair nó do FBManna, gan beann ar cé acu a chomhlíontar nó nach gcomhlíontar an rochtain ar chritéir airgid thirim sa réigiún NUTS 3 sin²⁸. Féadfaidh daoine aonair fógra a thabhairt do CBI freisin maidir le heasnaimh áitiúla²⁹. I gcás ina ndéanfaidh CBI cinneadh den sórt sin, ní mór do CBI cinneadh breise a dhéanamh maidir leis na bearta iomchuí a bheidh le déanamh ag na heintitis ainmnithe, nach mór dóibh a bheith iomchuí agus comhréireach, chun an t-easnamh áitiúil a leigheas³⁰.
- 1.11 Foráiltear leis an dréacht-dlí go bhféadfaidh CBI rialacháin a dhréachtú lena bhforordófar tobhaigh a bheidh le hóc ag oibreoirí UMB agus ag soláthraithe CIT agus táillí a bheidh le hóc sna himthosca a leagtar amach sa dréacht-dlí, ionas go maoinofar na costais a bhaineann leis an CBI agus a chúraimí á ndéanamh aige faoin dréacht-dlí.³¹ Ní cheanglaítear ar CBI a chistí dílse a úsáid, seachas na táillí agus na tobhaigh a fhéadfaidh sé a bhailiú faoin dréacht-dlí, chun a chúraimí a dhéanamh faoin dréacht-dlí³². Foráiltear leis an dréacht-dlí freisin, i gcás nach leor na táillí agus na tobhaigh sin, nach mór don Aire, arna iarraidh sin ag CBI, cistí breise a sholáthar a chreideann an tAire a bheith cuí chun a chur ar chumas CBI a chúraimí a chomhlíonadh faoin dréacht-dlí³³.
- 1.12 Chun a áirithiú go gcomhlíonfar rochtain ar chritéir airgid thirim, tugann an dréacht-dlí cumhachtaí agus freagrachtaí don CBI a bhaineann le faireachán, forfheidhmiú agus ionchúiseamh. Tá sé de chúram ar CBI faireachán agus forfheidhmiú a dhéanamh ar chomhlíonadh na gcritéar maidir le rochtain ar airgead tirim. I gcás ina bhfuil neamhchomhlíonadh ann nó i gcás ina ndearnadh cinneadh maidir le heasnamh áitiúil, ní mór do CBI mionsonraí an neamhchomhlíonta nó an easnaimh áitiúil a chur in iúl do na heintitis ainmnithe. Ní mór don eintiteas ainmnithe an neamhchomhlíonadh nó an t-

22 Roinn 32(1) den dréacht-dlí.

23 Roinn 33 den dréacht-dlí.

24 Roinn 12(2) den dréacht-dlí.

25 Roinn 12(1) agus 12(2).

26 Roinn 149 den Acht um Chreidmheas do Thomhaltóirí, 1995.

27 Roinn 7 den dréacht-dlí.

28 Roinn 8(1) den dréacht-dlí.

29 Roinn 8(2) den dréacht-dlí.

30 Roinn 8(4) den dréacht-dlí.

31 Roinn 41 agus 42 den dréacht-dlí.

32 Roinn 3(2) den dréacht-dlí.

33 Roinn 3(3) den dréacht-dlí.

easnamh áitiúil a cheartú ansin³⁴. Féadfaidh CBI treoracha a eisiúint freisin chuig eintitis ainmnithe ina sainaitheofar na bearta atá le déanamh chun an neamhchomhlíonadh a chur ina cheart nó chun an t-easnamh áitiúil a leigheas. Foráiltear leis an dréacht-dlí freisin go bhféadfaidh CBI smachtbhannaí riaracháin a úsáid i gcás inar gá³⁵. Tá sé de chumhacht ag CBI freisin treoir a thabhairt d'oibreoir UMB nó do sholáthraí CIT coinníollacha nó ceanglais a chomhlíonadh mar a shonraítear sa treo sin i gcás ina bhféadfadh mainneachtain teacht chun cinn maidir lena n-oibleagáidí faoin dréacht-dlí a chomhlíonadh, lena n-áirítear i ndáil le ceanglais chlárúcháin agus rialacháin arna ndéanamh ag CBI³⁶. I gcás nach gcomhlíonann aon oibreoir UMB nó soláthraí CIT den sórt sin treoir ón mBanc Ceannais Eorpach arna heisiúint faoi na hailt shonraithe den dréacht-dlí, tá cead ag an mBanc Ceannais iarratas a dhéanamh chuig Ard-Chúirt na hÉireann ar ordú chun an treoir a fhorfheidhmiú³⁷. Féadfaidh CBI oifigigh údaraithe a cheapadh ar mhaithe le faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh na gceanglas faoin dréacht-dlí mar atá feidhm acu maidir le hoibreoirí UMB agus soláthraithe CIT³⁸. Féadfaidh CBI imeachtaí achoimre a thionscnamh agus a ionchúiseamh freisin i leith cion a rinneadh faoin dréacht-dlí³⁹.

2. Barúlacha

- 2.1 Tuigeannt BCE, cé go bhfuil méadú tagtha ar úsáid íocaíochtaí leictreonacha in Éirinn, rud ar cuireadh dlús leis mar gheall ar phaindéim COVID-19, go bhfuil ról tábhachtach fós ag airgead tirim i ngeilleagar na hÉireann. Léiríodh é sin in athbhreithniú mhí na Samhna 2022 ar 'Baincéireacht Mhiondíola in Éirinn' a d'ullmhaigh an Roinn Airgeadais.⁴⁰ D'ainneoin dhigitiú gheilleagar an Aontais agus úsáid mhéadaitheach na modhanna leictreonacha íocaíochta, tá ról tábhachtach fós ag airgead tirim sa tsochaí⁴¹. Mar a cuireadh in iúl san iarraidh ar chomhairliúchán, tá ról tábhachtach ag airgead tirim maidir le neamhspleáchas airgeadais agus cuimsiú airgeadais a áirithiú. Thairis sin, is é an t-aon ionstraim íocaíochta atá ann faoi láthair lena gcuirtear ar a gcumas do shaoránaigh idirbheart a shocrú le hairgead bainc ceannais ar idirbheart é a shocraítear láithreach freisin, agus príobháideacht á háirithiú ag an am céanna⁴². Éascaíonn íocaíochtaí in airgead tirim cuimsiú an daonra iomláin sa gheilleagar trí chead a thabhairt dó aon chineál idirbhirt airgeadais a shocrú ar an mbealach sin, rud a áirithíonn saoirse rogha maidir leis an modh íocaíochta do gach saoránach⁴³.

34 Roinn 10(3) agus 10(5) den dréacht-dlí.

35 Alt 48 den dréacht-dlí, arna leasú Acht an Bhainc Cheannais 1942.

36 Roinn 35(1) den dréacht-dlí.

37 Roinn 36 den dréacht-dlí.

38 Roinn 37(2) agus 38 den dréacht-dlí.

39 Roinn 39 den dréacht-dlí.

40 Roinn 7 den Athbhreithniú ar Bhaincéireacht Mhiondíola - Samhain 2022, ar fáil ag <https://www.gov.ie/en/publication/28cf9-retail-banking-review-november-2022/>

41 Féach mar shampla míreanna 2.4 agus 2.7 de Thuairim CON/2019/46, míreanna 2.1 agus 2.2 de Thuairim CON/2021/18, mír 4.7 de Thuairim CON/2020/5, mír 1.7 de Thuairim CON/2020/31, agus mír 2.1 de Thuairim CON/2024/8 agus mír 2.1 de Thuairim CON/2024/19. Tá a neodracht luaite ag BCE maidir le modhanna éagsúla íocaíochta, rud a chiallaíonn nach bhfuil sé i bhfabhar ionstraim amháin thar ionstraim eile. Féach mír 2.1 de Thuairim CON/2015/55. Foilsítear tuairimí uile BCE ar EUR-Lex.

42 Féach mír 2.1 de Thuairim CON/2023/13, mír 2.3 de Thuairim CON/2023/25, mír 2.1 de Thuairim CON/2023/39, mír 2.2.1 de Thuairim CON/2020/40, mír 2.1 de Thuairim CON/2024/1, mír 2.1 de Thuairim CON/2024/3, mír 2.1 de Thuairim CON/2024/8 agus mír 2.1 de Thuairim CON/2024/19.

43 Féach mír 2.1 de Thuairim CON/2024/8 agus go ginearálta Tuairimí CON/2017/8, CON/2017/40, CON/2019/4, CON/2019/41, CON/2024/3 agus CON/2024/8.

Aontaíonn BCE go hiomlán go bhfuil tábhacht ar leith fós ag baint leis an gcumas íoc in airgead tirim do ghrúpaí áirithe sa tsochaí ar fearr leo airgead tirim a úsáid seachas modhanna íocaíochta eile, nó nach bhfuil rochtain acu ar sheirbhísí bainc agus ar mhodhanna leictreonacha íocaíochta. Áirítear ar na grúpaí sin saoránaigh faoi mhíchumas, inimircigh, saoránaigh atá leochaileach go sóisialta, daoine scothaosta, mionaóisigh agus daoine eile nach bhfuil ach rochtain theoranta acu ar sheirbhísí íocaíochta digití nó nach bhfuil aon rochtain acu orthu⁴⁴.

- 2.2 Cé go bhfuil dearcadh dearfach ag BCE maidir le tuilleadh nuálaíochta agus forbartha i réimse na n-ionstraimí íocaíochta leictreonaí, fáiltíonn BCE freisin roimh phríomhchuspóirí an dréacht-dlí chun úsáid leanúnach airgid thirim i sochaí na hÉireann a éascú trí rochtain leordhóthanach agus éifeachtach ar airgead tirim a chinntiú. Cuireann infhaighteacht agus inrochtaineacht airgid thirim agus a fheidhm chúltaca i gcás suaitheadh le muinín sa chóras airgeadais freisin, rud atá tábhachtach d'fheidhmiú rianúil an bheartais airgeadaíochta.⁴⁵
- 2.3 An 28 Meitheamh 2023, d'fhoilsigh an Coimisiún togra le haghaidh Rialachán ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle maidir le dlíthairiscint nótaí bainc agus monaí euro,⁴⁶ lena n-áirítear oibleagáid ar na Ballstáit rochtain leordhóthanach agus éifeachtach ar airgead tirim a áirithiú ar fud a gcríche. Aontaíonn BCE leis an údarás comhairliúcháin go bhfuil an dréacht-dlí ag teacht leis an togra ón gCoimisiún ina leith sin. Cuideoidh forchur na gceanglas sa dréacht-dlí ar eintitis ainmnithe lena chinntiú go mbeidh airgead tirim fós ar fáil go forleathan agus inrochtana in Éirinn⁴⁷.
- 2.4 Measann BCE go bhfuil sé tábhachtach go ndéanfadh na Ballstáit uile bearta iomchuí chun a áirithiú go soláthróidh institiúidí creidmheasa agus brainsí a oibríonn laistigh dá gcríocha rochtain leordhóthanach ar sheirbhísí airgid thirim, chun úsáid leanúnach airgid thirim a éascú.⁴⁸ Tá gá le rochtain leordhóthanach agus éifeachtach ar airgead tirim chun éifeachtacht dhlíthairiscint an airgid thirim a chaomhnú. Mura bhfuil rochtain éasca ag saoránaigh ar airgead tirim, ní bheidh siad in ann é a úsáid mar mhodh íocaíochta⁴⁹. Tuigeann BCE ón dréacht-dlí gur cheart don chéad ordú a rinne an tAire an bonneagar airgid thirim a chaomhnú ag a leibhéal an 31 Nollaig 2022, a bheag nó a mhór⁵⁰.

44 Féach mír 2.1 de Thuairim CON/2023/39, mír 2.2.1 de Thuairim CON/2023/40, mír 1 de Thuairim CON/2024/1, mír 2.1 de Thuairim CON/2024/3, mír 2.1 de Thuairim CON/2024/8 agus mír 2.1 de Thuairim CON/2024/19.

45 Féach freisin mír 2.2 de Thuairim CON/2024/8 agus mír 2.2 de Thuairim CON/2024/19.

46 COM(2023) 364 final.

47 Féach mír 2.6 de Thuairim CON/2024/8.

48 Féach mír 2.2 de Thuairim CON/2020/21, mír 3.3 de Thuairim CON/2022/40, mír 2.3 de Thuairim CON/2024/3, mír 2.3 de Thuairim CON/2024/8 agus mír 2.3 de Thuairim CON/2024/19.

49 Féach mír 2.2 de Thuairim CON/2023/25, mír 1.2 de Thuairim CON/2023/31, mír 2.2 de Thuairim CON/2024/3 agus mír 2.3 de Thuairim CON/2024/19. Féach freisin Prionsabal 6 de Eltege III sa Tuarascáil Chríochnaitheach ó Shainghrúpa Dlíthairgthe an Euro (ETLEG) an 6 Iúil 2022, ar fáil ar shuíomh gréasáin an Choimisiúin ag www.ec.europa.eu.

50 Roinn 6(1)(b) den dréacht-dlí.

- 2.5 Maidir le haon mheasúnú a dhéanfar amach anseo ar na critéir rochtana ar airgead tirim, ba ghá cuntas leordhóthanach a thabhairt ar chostais chur chun feidhme na n-oibleagáidí atá ar institiúidí creidmheasa a bhaineann leis an mbonneagar airgid thirim⁵¹. Tugann BCE dá aire go gceanglaítear leis an dréacht-dlí ar CBI na costais oibriúcháin a bhaineann le bonneagar airgid thirim a chur san áireamh agus a thuarascálacha tréimhsiúla á dtiomsú aige maidir lena athbhreithniú ar an rochtain ar chritéir airgid thirim⁵².
- 2.6 Measann BCE go bhfuil sé tábhachtach go soláthrófar leis an dréacht-dlí rochtain éifeachtach ar UMBanna agus ar phointí seirbhíse airgid araon inar féidir aistarraingtí airgid thirim agus lóisteálacha airgid a dhéanamh chomh maith le cúnaimh pearsanta a fháil i ndáil leis na seirbhísí sin. Is díol sásaimh do BCE freisin forálacha níos mionsonraithe an dréacht-dlí agus na cumhachtaí a thugtar don Aire agus do CBI chun a áirithiú, i gcás ina gcuirtear UMBanna agus pointí seirbhíse airgid ar fáil, go mbeidh, *inter alia*, íoschaighdeáin seirbhíse ann nach mór cloí leo. Tugann BCE dá aire gur cheart rochtain ar sheirbhísí éagsúla airgid thirim, lena n-áirítear taiscí airgid ar chuntais íocaíochta institiúidí creidmheasa, a áirithiú chun go bhfeidhmeoidh airgead tirim go héifeachtach mar mhodh íocaíochta, rud atá riachtanach dá stádas dlíthairisceana. Is réamhriachtanas é rochtain ar shaoráidí taisce airgid na n-institiúidí creidmheasa chun airgead tirim a chur i gcúrsaíocht idir na gníomhaithe éagsúla sa tsochaí, mar a leagtar amach freisin sa mheasúnú tionchair ón gCoimisiún don togra thuas.
- 2.7 Is díol sásaimh do BCE, chomh maith le leordhóthanacht na rochtana ar airgead tirim a áirithiú trí na critéir chainníochtúla a leagtar síos sa dréacht-dlí a chomhlíonadh, go dtugtar isteach leis an dréacht-dlí freisin an fhéidearthacht easnaimh áitiúla do dhaoine aonair agus do FBManna a leigheas. Éascaítear leis an dréacht-dlí úsáid UMBanna breise nó pointí seirbhíse airgid thirim breise i réimsí nach ndéantar freastal ceart orthu le seirbhísí airgid thirim agus i réimsí ina bhfuil coinníollacha sonracha nach measfaí a bheith ag teacht leis na critéir chainníochtúla a leagtar amach sa dréacht-dlí murach sin.
- 2.8 Thairis sin, is díol sásaimh do BCE go bhféadfaidh an tAire, tar éis dul i gcomhairle le CBI, rialacháin a dhréachtú chun cosc a chur ar ghearradh táillí rochtana arna bhforchur ag oibreoirí UMB nach iad soláthraí an chuntais ábhartha as a dtarraingítear an t-airgead tirim siar, nó chun na táillí uasta rochtana is féidir leis na hoibreoirí UMB sin a ghearradh a fhorordú. Is féidir le táillí den sórt sin bac a chur ar shaoránaigh rochtain a fháil ar a gcuid airgid, agus ar FBManna, mar shampla, monaí agus ainmníochtaí nótaí bainc níos lú a tharraingt siar a bhfuil gá leo chun stoic leordhóthanacha athraithe a choinneáil.
- 2.9 Is díol sásaimh do BCE na cumhachtaí faireacháin, forfheidhmithe agus ionchúisimh a fhéadfaidh CBI a fheidhmiú faoin dréacht-dlí i ndáil le heintitis ainmnithe, imlonnaitheoirí UMB agus soláthraithe CIT. Ba cheart go n-éascódh na cumhachtaí sin forfheidhmiú na n-oibleagáidí faoin dréacht-dlí.⁵³

51 Féach mír 2.7 de Thuairim CON/2023/25.

52 Roinn 6(3) agus 6(4)(d) den dréacht-dlí.

53 Féach freisin mír 2.4 de Thuairim CON/2024/8 agus mír 2.5 de Thuairim CON/2024/19.

- 2.10 Tuigeannt BCE go rachfar i gcomhairle leis maidir le rialacháin áirithe a ghlacfar amach anseo faoin dréacht-dlí, go háirithe na rialacháin sin a bhaineann le socrú na gcritéar rochtana ar airgead tirim a leagtar síos le haghaidh UMBanna agus pointí seirbhíse airgid thirim⁵⁴ i ngach ceann de réigiúin NUTS 3.

Foilseofar an tuairim sin ar EUR-Lex.

Arna dhéanamh in Frankfurt am Main, an 27 Meitheamh 2024.

[sínithe]

Uachtarán BCE

Christine LAGARDE

⁵⁴ Féach Roinn 6(1) den dréacht-dlí.